

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา หน้าที่พลเมือง 2 รหัสวิชา ส31103
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 เวลาเรียน 1.0 หน่วย (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)
ชื่อหน่วยที่ 5 เรื่อง วัฒนธรรม
ชื่อแผน การเลือกรับวัฒนธรรมสากล เวลาเรียน 3 ชั่วโมง
ผู้สอน ครูกิมพล เหมภูมิ โรงเรียนวัชรวิทยา
สอนระหว่างวันที่ 19-28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

1. สาระสำคัญ

ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมระหว่างไทยกับนานาชาติมีมาช้านาน เนื่องจากไทยมีการติดต่อกับสัมพันธ์กับนานาชาติตั้งแต่สมัยสุโขทัย โดยเฉพาะจีนและอินเดียเป็นสองชาติแรกที่มีการติดต่อกับค้าขายกับไทย จึงทำให้ไทยได้รับวัฒนธรรมทั้งด้านภาษา ศาสนา และความเชื่อ ต่อมาเมื่อมีการติดต่อกับชาติตะวันตก ไทยจึงได้รับวิทยาการทางเทคโนโลยีจากชนชาติตะวันตก

2. มาตรฐานการเรียนรู้

ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่พึงงามธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

3. ตัวชี้วัด

ส 2.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล

4. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

4.1 อธิบายวัฒนธรรมสากล

4.2 วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล

5. สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่พึงงาม
- วิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

สาระการเรียนรู้ทักษะชีวิต

- การเลือกรับวัฒนธรรมสากล

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสมรรถนะ

1. ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นสูง

7. จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะศตวรรษที่ 21

7.1 3R คือ

- Reading (การอ่าน)
- (W) Riting (การเขียน)

7.2 8Cs 8nv

- Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะ

- คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

8. ชิ้นงาน / ภาระงาน

8.1 แบบฝึกหัดที่ 3.2 เรื่อง “ การเลือกรับวัฒนธรรมสากล”

8.2 แบบทดสอบหลังเรียน

9. การวัดและประเมินผล

9.1 การประเมินระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
แบบฝึกหัดที่ 3.2	ตรวจแบบฝึกหัดที่ 3.2	แบบฝึกหัดที่ 3.2	ผ่านร้อยละ 80

9.2 การประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้

ชิ้นงาน / ภาระงาน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
แบบทดสอบหลังเรียน	ตรวจแบบทดสอบ	แบบทดสอบก่อนเรียน	ผ่านร้อยละ 80

10. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1. ขั้นเตรียม

1.1 สสำรวจรายชื่อนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อม

1.2 แจงจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

1.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน ซึ่งมีความรู้และความสามารถต่างกัน โดย

ไม่จำกัดเพศหญิงและชาย โดยกำหนดชื่อกลุ่ม หมายเลขประจำตัวแต่ละคนภายในกลุ่มโดยเวียนตามเข็มนาฬิกา

2. การนำเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

2.1 สนทนาซักถามนักเรียนทบทวนความรู้เดิมในเรื่องวัฒนธรรมสากลด้วยคำถามดังต่อไปนี้

2.1.1 วัฒนธรรมสากลหรือวัฒนธรรมนานาชาติ หมายถึง อะไร?

(แนวตอบ) วัฒนธรรมที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปอย่างกว้างขวางหรือเป็นอารยธรรมที่ได้

รับปฏิบัติตามกันทั่วโลก เช่น การแต่งกายชุดสากล การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสาร

2.1.2 วัฒนธรรมสากลที่สำคัญในยุคปัจจุบันมีอย่างไรบ้าง

(แนวตอบ) -ภาษาอังกฤษ เนื่องจากภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่มีผู้ใช้มากที่สุดในโลก โดยในปัจจุบัน มีหลายประเทศทั่วโลกที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ

- คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

- การแต่งกาย แม้ว่าในหลายประเทศจะมีเครื่องแต่งกายที่เป็นชุดประจำชาติ ซึ่งมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันไป แต่ก็ยังมีการแต่งกายที่คนในสังคมส่วนใหญ่ให้การยอมรับว่าเป็นการแต่งกายสากล

ชั่วโมงที่ 2

3. การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.1 ใช้เทคนิคแบ่งปันความสำเร็จ(Student Teams Achievement Division) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4 คน โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถทั้งเก่ง ปานกลางและอ่อน มีทั้งเพศหญิงและชายคละกันไป ชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าความสำเร็จของกลุ่มนั้นจะต้องอาศัยผลจากการร่วมมือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้ที่เก่งกว่าจะต้องช่วยเหลือผู้ที่อ่อนกว่าหรือเรียนได้ช้ากว่า มีการทดสอบเป็นรายบุคคลนำคะแนนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

3.2 ให้นักเรียนศึกษาความรู้จากหนังสือเรียนเพิ่มเติมและชี้แจงว่านักเรียนทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกันในการทำแบบฝึกหัด เพราะความสำเร็จและคะแนนที่ได้จะเป็นคะแนนของกลุ่ม

3.3 ให้นักเรียนจับคู่กับคนทางขวามือทำแบบฝึกหัด 2 คนต่อ 1 แบบฝึกหัด และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อตอบคำถามในแบบฝึกหัดเสร็จแล้ว ครูเฉลยคำตอบให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสลับกันตรวจกับอีกคู่ในกลุ่มเดียวกัน ชักถามประเด็นที่เป็นข้อสงสัยและอธิบายร่วมกันจนเป็นที่เข้าใจ

3.4 ประกาศชมเชยกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุดและรองลงมาเรียงตามลำดับ

ชั่วโมงที่ 3

4. สรุป

4.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายสรุปความรู้เกี่ยวกับการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

11. สื่อการเรียนรู้

11.1 หนังสือเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

11.2 แบบฝึกหัดที่ 6 เรื่อง ปัญหาทางสังคม

11.3 แบบทดสอบหลังเรียนรู้เรื่องปัญหาทางสังคม

12. แหล่งเรียนรู้

12.1 ห้องสมุดโรงเรียน

12.2 ห้องสมุดกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

12.3 ห้องสมุดสถาบันอื่นๆ

12.4 <https://sites.google.com/a/wr.ac.th/kunkrupeem/sangkhwwithya>

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

รายวิชาสังคมศึกษาพื้นฐาน รหัสวิชา ส31103

ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4

ผลการจัดการเรียนรู้ แผนที่การจัดการเรียนรู้ที่ 6

เรื่อง การเลือกรับวัฒนธรรมสากล

จำนวนผู้เรียน 272 คน

1. ผลการจัดการเรียนรู้

1.1 นักเรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ส่วนตัวชีวิต อธิบายวัฒนธรรมสากล วิเคราะห์ความจำเป็นที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลจากการตรวจแบบฝึกหัดที่ 2.2 เรื่อง วิถีพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 100

1.2 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 100

1.3 การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 100

1.4 ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

จำนวนนักเรียน	คะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย	คะแนนหลังเรียนเฉลี่ย	คะแนนความก้าวหน้า
272 คน	3.68	8.75	5.07

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค Covid-19 การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นแบบผสมผสานเน้นการส่งงานออนไลน์มากขึ้น โดยบรรยากาศภาพรวม นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการจัดกิจกรรม ผลงานนักเรียนแสดงถึงการคิดวิเคราะห์ และเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัญหา/อุปสรรค

ไม่พบปัญหาในการจัดการเรียนรู้

3. ข้อเสนอแนะ

ควรให้นักเรียนหาวัฒนธรรมสากลเพื่อนำมาอธิบายความสำคัญของวัฒนธรรมสากล และการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(นายกิมพล เหมภูมิ)

ใบความรู้ วัฒนธรรมสากล

ความหมายของวัฒนธรรมสากล

วัฒนธรรมสากลหรือวัฒนธรรมนานาชาติ หมายถึง วัฒนธรรมที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปอย่างกว้างขวางหรือเป็นอารยธรรมที่ได้รับปฏิบัติตามกันทั่วโลก เช่น การแต่งกายชุดสากล การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสาร การปกครองในระบอบประชาธิปไตย การค้าเสรี การใช้เครื่องจักรกล ระบบการสื่อสารที่ทันสมัย ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และมารยาทในการสมาคม เป็นต้น

ความสำคัญของวัฒนธรรมสากล

ในยุคปัจจุบันโลกของเรามีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างสูง เป็นยุคแห่งโลกาภิวัตน์ที่มีการเชื่อมโยงถึงกันได้อย่างง่ายดาย มีการติดต่อซึ่งกันและกัน เมื่อมีการติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น ก็ย่อมส่งผลให้วัฒนธรรมมีการผสมผสานกันมากขึ้น จนในที่สุดมนุษย์จึงต้องมีการค้นหาหรือสร้างวัฒนธรรมสากลในด้านต่างๆ ขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน เช่น มีการกำหนดภาษาสากล ระบอบการเมืองการปกครอง มาตรฐานด้านความปลอดภัย เป็นต้น

การที่หลายประเทศใน โลก รวมถึงประเทศไทยมีความต้องการจะพัฒนาตนเองเพื่อก้าวสู่ความเป็นสากล วัฒนธรรมสากลจึงมีความสำคัญซึ่งคนในสังคมจำเป็นต้องศึกษาและรับมาเป็นแนวทางหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ในขณะเดียวกันหากมีการรับวัฒนธรรมสากลมากเกินไป ก็อาจส่งผลเสียทำให้วัฒนธรรมดั้งเดิมของชาติสูญหายไป

วัฒนธรรมสากลที่สำคัญในยุคปัจจุบัน

ในปัจจุบันมีวัฒนธรรมสากลมากมายที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของเรา การที่เราจะเรียนรู้หรือรับเอาวัฒนธรรมสากลมาใช้นั้น จำเป็นจะต้องพิจารณาถึงประโยชน์และความจำเป็นของวัฒนธรรมสากลเหล่านั้น ซึ่งวัฒนธรรมสากลที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมยุคปัจจุบัน มีดังนี้

1) ภาษาอังกฤษ เนื่องจากภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่มีผู้ใช้มากที่สุดในโลก โดยในปัจจุบัน มีหลายประเทศทั่วโลกที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ เช่น สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ อินเดีย เป็นต้น นอกจากนี้หน่วยงานสากลที่สำคัญของโลกในหลายแห่งก็ยังใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร เช่น ธนาคารโลก องค์การสหประชาชาติ สหภาพยุโรป เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้คนในสังคมทั่วทุกมุมโลกให้ความสนใจที่จะเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น

2) คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ถือเป็นวัฒนธรรมสากลที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเราอย่างมาก เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถใช้งานได้หลากหลาย เป็นสิ่งที่ช่วยให้เราสามารถทำงานได้อย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ก็ยังมีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงไปทั่วโลก เป็นทั้งแหล่งรวบรวมข้อมูลต่างๆ สำหรับการสืบค้นและยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารได้ทั่วโลก เช่น อีเมล การประชุมทางไกล เป็นต้น

3) การแต่งกาย แม้ว่าในหลายประเทศจะมีเครื่องแต่งกายที่เป็นชุดประจำชาติ ซึ่งมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกันไป แต่ก็ยังมีการแต่งกายที่คนในสังคมส่วนใหญ่ให้การยอมรับว่าเป็นการแต่งกายสากล อีกทั้งยังรับเอาวัฒนธรรมการแต่งกายสากลนี้มาใช้ในชีวิตประจำวันอย่างแพร่หลายซึ่งสามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปเครื่องแต่งกายสากล เช่น เสื้อสูท เนคไท เสื้อเชิ้ต รองเท้าหุ้มส้น เป็นต้น

4) ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เป็นระบบเศรษฐกิจกระแสหลักของโลกปัจจุบัน เป็นระบบที่เน้นอิสรภาพในการทำธุรกิจการค้าของบุคคล ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถลงทุนและใช้ศักยภาพต่างๆ เพื่อการผลิตสินค้าหรือบริการได้อย่างเต็มความสามารถ รวมถึงสามารถแข่งขันในตลาดการค้าได้อย่างเสรี

ส่งผลให้เกิดการสร้างอาชีพที่หลากหลาย และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เปิดโอกาสให้คนทั่วไปสร้างฐานะทางการเงินได้ตามความสามารถของตนเอง หลายประเทศในโลกจึงยอมรับระบบเศรษฐกิจทุนนิยม มาใช้อย่างแพร่หลายดังจะเห็นได้จากการรวมตัวทางด้านเศรษฐกิจในแต่ละภูมิภาคของโลก เช่นองค์การการค้าโลก (WTO) กลุ่มอาเซียน (ASEAN) กลุ่มเอเปค (APEC) สหภาพยุโรป (EU) เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA) เป็นต้น ซึ่งประเทศสมาชิกกลุ่มเหล่านี้ ส่วนแล้วแต่ให้การยอมรับในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมทั้งสิ้น

5) การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ประเทศส่วนใหญ่ในโลกให้การยอมรับและปกครองประเทศปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นระบอบที่เน้นสิทธิเสรีภาพของบุคคล อีกทั้งยังเป็นระบอบที่เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา และหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เราจะเห็นได้ว่าในหลายประเทศที่มีความต้องการจะพัฒนาไปสู่ความเป็นสากลนั้น มีความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาให้การเมืองการปกครองเป็นประชาธิปไตยให้มากที่สุด เพื่อจะได้เป็นที่ยอมรับจากทั่วโลก

6) แนวคิดเรื่องสิทธิมนุษยชน ประเทศในหลายภูมิภาคทั่วโลกกำลังให้ความสนใจเรื่องสิทธิมนุษยชนสืบเนื่องจากการที่ประเทศส่วนใหญ่ให้การยอมรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งเน้นในเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน จึงทำให้แนวคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนมีการแพร่หลายไปทั่วโลก มีความพยายามจากหน่วยงาน หรือทั้งของภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป้าหมายสำคัญของหลักสิทธิมนุษยชน เช่น ทำให้มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน ได้รับการปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสม ปราศจากการใช้ความรุนแรงต่อกัน และได้รับสวัสดิการต่างๆ ที่จะช่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นต้น

อิทธิพลของวัฒนธรรมสากลที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย

ในปัจจุบันวัฒนธรรมสากลได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมาก เราจะเห็นได้ว่ามีวัฒนธรรมสากลจำนวนมากมออยู่รอบตัวเรา และจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมสากลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต วัฒนธรรมสากลได้แทรกซึมต่อการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆ ดังนี้

1) ภาษาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่คนไทยในปัจจุบันต้องศึกษาเรียนรู้ให้เกิดความชำนาญ เพื่อใช้ในการติดต่อกับคนทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งจะมีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ นอกจากนี้แนวทางการศึกษาด้านวัฒนธรรมต่างชาติก็เป็นสิ่งสำคัญที่คนไทยควรให้ความสนใจในการศึกษาเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกันทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม

2) คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความนิยมในการใช้คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในสังคมไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เราสามารถพบเห็นเครื่องคอมพิวเตอร์ได้โดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นในบ้านพักอาศัย สำนักงาน โรงเรียน เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน อีกทั้งยังเป็นสื่อที่ให้ความเพลิดเพลินได้ในอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตก็เป็น อีกสิ่งหนึ่งที่คนไทยนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้จากทั่วโลก และยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ติดต่อสื่อสารกัน ได้อย่างไร้ขอบเขต สะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย การที่คนในสังคมมีการพัฒนาทักษะทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจึงถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการอยู่ในยุคแห่งโลกไร้พรมแดนที่จะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับนานาประเทศ แต่ในทางกลับกัน

ก็จะต้องรู้จักใช้อย่างเหมาะสม เพราะถ้าหากนำไปใช้ในทางที่ผิดก็อาจส่งผลเสียทั้งต่อตนเองและสังคมรอบข้าง

3) วัฒนธรรมด้านการแต่งกาย เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อสังคมไทยอย่างมาก เพราะเครื่องแต่งกายที่เราสวมใส่อยู่ทุกวันนี้ก็มักจะเป็นเครื่องแต่งกายที่มีจุดกำเนิดจากต่างชาติทั้งสิ้น เช่น เสื้อสูท เสื้อยืด คอกลม เสื้อเชิ้ต กระโปรง กางเกงยีน รองเท้าผ้าใบ รองเท้าส้นสูง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ได้กลายมาเป็น “แฟชั่น” ที่คนในสังคมไทยยึดถือเป็นค่านิยม จนบางครั้งอาจลืมเลือนเครื่องแต่งกายในแบบของไทย เช่น เสื้อม่อฮ่อม ผ้าขาวม้า ผ้าถุง เป็นต้น

4) ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ซึ่งได้มีการพัฒนาและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ในปัจจุบันมีผู้ประกอบการจำนวนมากได้ผลิตสินค้าและบริการที่มีความหลากหลายออกสู่ตลาดรวมถึงพัฒนาคุณภาพของสินค้าของคนไทยหลายลูกค้า นอกจากนี้ยังมีสินค้าของคนไทยหลายประเภทที่ส่งออกไปขายต่างประเทศสร้างรายได้จำนวนมากหาศาล จึงถือได้ว่าระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยอย่างมาก

5) การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถือได้ว่าเป็นวัฒนธรรมสากลที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยโดยตรง เนื่องจากประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติ รวมถึงสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชนไว้ เช่น สิทธิในกระบวนการยุติธรรม เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และหน้าที่ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งการที่คนไทยปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัดก็จะช่วยพัฒนาให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า เป็นที่ยอมรับของประเทศสากล

แนวทางการเลือกรับวัฒนธรรมสากลอย่างเหมาะสม

1) เลือกรับวัฒนธรรมสากลที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน วัฒนธรรมสากล เช่น ภาษา อังกฤษ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนระบบระเบียบการค้าขายระหว่างประเทศ มีความสำคัญในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างคนไทยและคนต่างชาติอย่างมาก จึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ให้ถ่องแท้ เลือกรับเฉพาะวัฒนธรรมที่ดี เหมาะกับสังคมไทยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยในยุคปัจจุบัน

2) พิจารณาล้างข้อดีและข้อเสียควบคู่กันไป เนื่องจากสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมจากวัฒนธรรมภายนอกมีทั้งข้อดีและข้อเสีย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ก่อให้เกิดคุณอนันต์และโทษมหันต์ ซึ่งถ้าหากเราศึกษาให้ดีใช้ให้เป็นประโยชน์ก็จะก่อให้เกิดความสะดวกสบาย ช่วยแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้ง และตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ได้ตั้งใจ แต่ผลเสียก็มีอยู่มาก เช่น ทำให้มนุษย์เกิดความฟุ้งเฟ้อ ให้ความสำคัญทางด้านวัตถุมากกว่าจิตใจ เกิดการแก่งแย่งแข่งขันกัน อีกทั้งส่งผลเสียต่อสภาพแวดล้อม เนื่องจากต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมากและมีการปล่อยของเสียออกมาเป็นจำนวนมาก

3) มีการร่วมมือ คำนึงว่า เผยแพร่ รวมถึงการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย โดยสืบค้นจากคำบอกกล่าวของผู้เฒ่า ผู้อาวุโส และผู้รู้ จากนิยาย นิทานชาวบ้าน คัมภีร์ทางศาสนา วรรณคดีประเภทต่างๆ คำคม สุภาษิต คำพังเพย รวมถึงการสังเกตและเปรียบเทียบการดำเนินชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม และความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยได้จัดระบบความรู้ เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ขึ้น พร้อมทั้งเผยแพร่ว่าให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาไทย

4) มีการพัฒนาและผสมผสานวัฒนธรรมไทยให้เหมาะสมกับสมัยปัจจุบัน เราจะเห็นได้ว่าภูมิปัญญาไทยหลายเรื่องได้กลายเป็นภูมิปัญญาสากล เช่น อาหารไทยได้รับความนิยมทั่วโลก มีการผสมผสานภูมิปัญญาไทยกับภูมิปัญญาตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสถาปัตยกรรม เช่น โบสถ์วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง พระที่นั่งอนันตสมาคม

และสถาปัตยกรรมแบบซิโน-โปรตุเกส ในจังหวัดภูเก็ต เป็นต้น การผสมผสานอย่างลงตัวของ
ภูมิปัญญาไทยกับภูมิปัญญาตะวันตก ได้กลายเป็นมรดกสำคัญของวัฒนธรรมร่วมสมัยของไทย

ใบความรู้

ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล

เมื่อสังคมแต่ละสังคมได้สร้างวัฒนธรรมของตนเองขึ้นมาและมีเอกลักษณ์เฉพาะ ที่ตั้งอยู่บน
สถานะแวดล้อมทางกายภาพและสังคม หรือบริบทของสังคมนั้นๆ แต่วัฒนธรรมของสังคมทุกสังคมมีค
วามคล้ายคลึงกัน มีวัฒนธรรมพื้นฐานที่เหมือนกัน นักมานุษยวิทยาและนักสังคมวิทยา เรียกกันว่า
“วัฒนธรรมสากล (global culture)” แม้จะมีวัฒนธรรมพื้นฐานที่เหมือนกัน แต่วัฒนธรรมแต่ละประเภท
จะมีความแตกต่างกัน ดังตัวอย่างเช่น ทุกสังคมจะมีภาษา แต่ภาษาของแต่ละสังคมจะแตกต่างกัน บาง
สังคมใช้ภาษาไทย บางสังคมใช้ภาษาอังกฤษ และบางสังคมใช้ภาษาอาหรับ เป็นต้น

อีกนัยหนึ่งกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมสากล ก็คือการแพร่กระจายของวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลเหนือกว่า
ไปสู่วัฒนธรรมที่อ่อนแอกว่า ทำให้เกิดการยอมรับและนำไปปฏิบัติตามในสังคมอื่นทั่วทุกภูมิภาคของ
โลก จนในที่สุดมีการเรียกวัฒนธรรมต้นว่าเป็นวัฒนธรรมสากล เช่น ภาษาอังกฤษเครื่องมีเครื่องใช้
อิเล็กทรอนิกส์ ยาแผนปัจจุบัน สถาปัตยกรรมสมัยใหม่ เป็นต้น

โดยวัฒนธรรมสากลมีความแตกต่างจากวัฒนธรรมไทยอยู่หลายประการด้วยกัน ดังนี้

1) เน้นปรัชญาว่า “มนุษย์เป็นนายธรรมชาติ” สามารถบังคับธรรมชาติให้ตอบสนองความ
ต้องการของมนุษย์ได้ทั้งหมด เช่น การเดินทางด้วยสองเท้าใช้เวลาอนานก็เลยประดิษฐ์รถยนต์ เครื่องบิน

ขึ้นมาเป็นพาหนะที่ใช้ในการเดินทางแทน เป็นต้น แต่สำหรับวัฒนธรรมไทยนั้นเน้นปรัชญาว่า “มนุษย์ควรอยู่แบบผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ” ดังนั้นคนไทยจึงนิยมสร้างวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับสภาพธรรมชาติ

2) เน้นทวิโลกทัศน์ ชาวตะวันตกแบ่งทุกสิ่งออกเป็น 2 ส่วนเสมอ เช่น ขาว-ดำ ดี-เลว ทนสมัย-ล้าสมัย จึงมีการแก้ไขความพยายามที่ปรับเปลี่ยนสิ่งล้าสมัยให้มีความทันสมัย เน้นให้สิ่งดั้งเดิมเหนือความเลว ในขณะที่วัฒนธรรมไทยเน้นการมองโลกเป็นองค์รวม ไม่แยก ขาว-ดำ ดี-เลว แต่มองว่าโลกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีองค์ประกอบทั้งหลายที่ช่วยส่งเสริมจรรโลงโลกให้มีความสมดุล น่าอยู่ร่มเย็นและสงบสุข

3) เน้นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ที่ตั้งอยู่บนเหตุผลของปัจจัยที่สามารถสัมผัสได้ โดยมีการตั้งสมมติฐาน พิสูจน์ปัจจัยต่างๆ ว่าเป็นตามสมมติฐานหรือไม่ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้ได้รับความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำไปสร้างทฤษฎีและนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ ดังนั้น ชาติตะวันตกจึงสามารถสร้างเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย สอดคล้องกับเทคโนโลยีขั้นสูง แต่สำหรับวัฒนธรรมไทยแม้ว่าจะอยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เช่นกัน แต่มักเน้นการนำปัจจัยที่สัมผัสได้มาศึกษาร่วมกับปัจจัยทางจิตใจและตามความคิดเชื่อของหลักธรรมทางศาสนาควบคู่ไปด้วย เพราะวัฒนธรรมไทยสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่โยงใยกัน 3 ด้าน คือ

1. ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับโลก สิ่งแวดล้อม พืช และ สัตว์
2. ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ หรือระหว่างตัวเรากับคนอื่นๆ ที่อาศัยอยู่ร่วมกันในสังคม
3. ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และอำนาจนอกเหนือธรรมชาติ ทำให้วัฒนธรรม

ไทยมีขอบเขตที่กว้างขวาง ครอบคลุมความสัมพันธ์ทุกประเภทของกรดำเนินชีวิตของคนในสังคม ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

6. แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดั่งงาม

สังคมและวัฒนธรรมไม่ได้หยุดนิ่งอยู่กับที่ แต่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและเกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในและภายนอกที่เข้ามากระทบ ดังนั้นวัฒนธรรมอาจเหมาะสมกับสภาพสังคมในยุคหนึ่ง แต่อาจไม่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคมในอีกยุคหนึ่งก็ได้

แต่ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงไม่ได้หมายถึงการละทิ้งวัฒนธรรมของคนไปอย่างสิ้นเชิง และหันไปปรับวัฒนธรรมของสังคมอื่นมาใช้ทั้งหมด เพราะรากเหง้าของวัฒนธรรมไทยได้สร้างและสั่งสมมาให้สอดคล้องกับสังคมไทยมาช้านาน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอาจเป็นผลมาจากลักษณะบางอย่างไม่ตอบสนองความต้องการของสมาชิกในปัจจุบัน จึงได้นำสิ่งประดิษฐ์มาคิดค้นใหม่ หรือหยิบยืมวัฒนธรรมของต่างชาติมาใช้ทดแทนบ้าง แต่เราก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยเอาไว้ เพราะหากไม่มีการอนุรักษ์แล้ว วัฒนธรรมของสังคมอื่นๆ ก็จะเข้ามาครอบงำและจะต้องตกเป็นเมืองขึ้นทางวัฒนธรรมของสังคมอื่นไป

การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย เราอาจจะมองได้ 2 ระดับ ระดับที่หนึ่ง คือ การอนุรักษ์สงวนรักษาวัฒนธรรมที่ดั่งงามของไทยให้คงอยู่ตลอดไป ส่วนระดับที่สอง คือ คนไทยจะต้องพัฒนาต่อยอดวัฒนธรรมของตนให้ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพสังคมในยุคปัจจุบัน

วัฒนธรรมประจำชาติท้องถิ่น จัดเป็นสิ่งที่มีความค่าสูง ควรค่าแก่การอนุรักษ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งขนบธรรมเนียมประเพณี โบราณสถาน โบราณวัตถุ ภาษาวัดถุ ภาษา วรรณกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งได้บรรลุและสั่งสมความรู้ ความหมาย และคุณค่าทางวัฒนธรรมที่มีมาแต่อดีตให้คนรุ่นต่อมาได้เรียนรู้เพื่อรู้จักตนเองและมีความภูมิใจในความเป็นชาติไทย โดยส่วนรวมสิ่งเหล่านี้สูญหายไป หากขาดการเอาใจใส่ในการอนุรักษ์และส่งเสริมในทางที่ถูกที่ควร ซึ่งแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรม มีดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า และวิจัย วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ได้มีการรวบรวมไว้แล้วและที่ยังไม่ได้ศึกษา แต่มีกระจายอยู่ทั่วทุกแห่ง ผู้ศึกษาค้นคว้าจะได้ทราบความหมายและความสำคัญของมรดกวัฒนธรรมอย่างถ่องแท้ ความรู้ดังกล่าวจะเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิตเมื่อได้เห็นคุณค่าจะยอมรับและนำไปใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมและแพร่หลาย

2. ส่งเสริมให้ชนทุกหมู่เหล่าเห็นคุณค่า และร่วมกันรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนในการปรับเปลี่ยน และตอบสนองกระแสวัฒนธรรมอื่นๆ และวัฒนธรรมภายนอกอย่างเหมาะสม

3. ขยายขอบเขตการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรม รมรงค์ให้ประชาชนและเอกชนตลอดจนหน่วยงานของรัฐเห็นความสำคัญและตระหนักว่าวัฒนธรรมเป็นเรื่องของทุกคนที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุน แะสานงาน การบริการด้านความรู้ วิชาการ และทุนทรัพย์จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม

4. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศโดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นสื่อกลางสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน

5. สร้างทัศนคติ ความรู้ และความเข้าใจ ว่าสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมเป็นสมบัติของทุกคน ดังนั้น ทุกคนจึงมีหน้าที่ในการเสริมสร้าง ฟื้นฟู และดูแลรักษา

6. จัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศทางด้านวัฒนธรรม เพื่อเป็นศูนย์กลาง เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานให้ประชาชนเข้าใจ สามารถเลือกสรร ตัดสินใจ และปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมในการดำเนินชีวิต อนึ่ง ต้องส่งเสริมสนับสนุนบทบาทของสื่อมวลชนในด้านวัฒนธรรมให้มากยิ่งขึ้น

7. ส่งเสริมให้ประชาชนคนไทยรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เช่น สิทธิในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ เป็นต้น

ปัจจุบันกระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานหลักหรือเป็นแม่งานที่ทำหน้าที่ตามพันธกิจในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ดังนี้

1. ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ และสนองงานสำคัญของสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ให้มีการสืบทอดและพัฒนาอยู่อย่างยั่งยืน
2. บูรณาการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมสู่ประชาชนและชุมชน
3. พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งระดับชุมชน ท้องถิ่น ประเทศชาติ และนานาชาติด้วยมิติทางวัฒนธรรม

4. บูรณาการความร่วมมือในการบริหารจัดการองค์ความรู้และมรดกทางด้านศิลปวัฒนธรรมให้เกิดประโยชน์แก่สังคมไทยและสังคมโลก

7. วิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์แห่งโลกไร้พรมแดนที่คนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้ อย่างสะดวก รวดเร็ว และล่วงรู้เหตุการณ์ต่างๆ ทั่วโลกได้ง่าย ผ่านทางโทรศัพท์ อินเทอร์เน็ตและเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ซึ่งรากฐานการเช่นนี้ทำให้อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติหรือวัฒนธรรมสากลเข้ามาผสมผสานกับวัฒนธรรมไทยอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่แพร่เข้ามาอย่างมี วิจารณญาณจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยอาจพิจารณาได้จากปัจจัยดังนี้

1. วัฒนธรรมสากลต้องสามารถผสมผสานเข้ากับโครงสร้างทางสังคม ค่านิยมและขนบธรรมเนียมไทยได้

2. วัฒนธรรมสากลต้องมีส่วนเกื้อหนุนให้เกิดการพัฒนาวัฒนธรรมไทยให้ก้าวหน้าเช่น การนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการผลิต การศึกษา และการดำเนินชีวิตในสังคม หรือการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเก็บข้อมูล เกี่ยวกับวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และแลกเปลี่ยน ข้อมูลเหล่านั้นไปยังศูนย์วัฒนธรรมสถานศึกษาและผู้สนใจอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว อีกทั้งสามารถนำ ข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในด้านธุรกิจอุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์ได้

3. วัฒนธรรมสากลต้องสามารถอยู่ร่วมหรือเคียงคู่ไปกับวัฒนธรรมไทยได้ เมื่อมีวัฒนธรรมจาก ภายนอกเข้ามา จำเป็นต้องเลือกสรรว่าจะสามารถผสมผสานกับวัฒนธรรมไทยของเราได้หรือไม่ การคิด เช่นนี้จะทำให้สังคมไทยรอดพ้นจากการครอบงำของวัฒนธรรมสากลได้

ในยุคปัจจุบันทุกชาติทุกสังคมต่างรื้อฟื้นและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติไว้ เพื่อให้เป็น เอกอภยณ์สำคัญที่บ่งชี้ถึงความเป็นชาติของตนอย่างเหนียวแน่น ทำให้เกิดความภาคภูมิใจความ สมานฉันท์ และนำวัฒนธรรมไปพัฒนา เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกสังคมต่อไป

แบบฝึกหัด 3.2 เรื่อง วิเคราะห์วัฒนธรรม

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยผูกพันกับวัฒนธรรมชาติใด จงยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

.....

2. วัฒนธรรมของชาวตะวันตกที่เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทยนั้น เกี่ยวกับเรื่องใด

.....

.....

.....

.....

3. การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างรวดเร็ว มีผลต่อสังคมและวัฒนธรรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมสากล

วัฒนธรรมสากล	วัฒนธรรมไทย
.....
.....
.....

แบบทดสอบความรู้ก่อน-หลังเรียน

เรื่อง วัฒนธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. สิ่งที่ตั้งงามที่ยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมาเรียกว่า
 - ก. คุณธรรม
 - ข. จริยธรรม
 - ค. วัฒนธรรม
 - ง. ประเพณี
2. ข้อใดคือวัฒนธรรมไทย
 - ก. การเคารพพระสงฆ์
 - ข. สงกรานต์
 - ค. ฮีตสิบสอง
 - ง. การไหลเรือไฟ
3. การกราบครั้งที่สองของการกราบแบบเบญจางค์ประดิษฐ์ หมายถึงการกราบใคร
 - ก. กราบถึงระลึกถึงพระพุทธเจ้า
 - ข. กราบพระธรรมคำสั่งสอนพระพุทธเจ้า
 - ค. กราบพระสงฆ์ตัวแทนพระพุทธเจ้า
 - ง. กราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
4. ข้อใดเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง
 - ก. เมื่อพระสงฆ์เดินผ่านให้ไหว้
 - ข. ผู้ชายถวายของให้ต่อมือพระสงฆ์โดยตรงและคุกเข่ากราบไม่แบ่มือครั้งเดียว
 - ค. การดักบาตรควรถอดรองเท้าก่อน
 - ง. ผู้หญิงไปหาพระต้องนั่งพับเพียบให้เรียนร้อย ไม่ควรอยู่ตามลำพังกับพระสงฆ์
5. เป็นครุควรมีมารยาททางใจ โดยนำหลักธรรมพรหมวิหาร 4 มายึดและปฏิบัติ
 - ก. เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
 - ข. นันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา
 - ค. ทุกข์ สมุทัย นิโรจ มรรค
 - ง. สัจจะ ทมะ ขันติ จาคะ
6. ข้อใดคือมารยาททางใจที่ถูกต้อง
 - ก. ในงานมงคลควรแสดงสีหน้าเบิกบานสดชื่นอยู่เสมอ
 - ข. กรไปเยี่ยมคนป่วยควนใช้คำพูดที่อ่อน โยนปลอบใจผู้ป่วย
 - ค. ในงานเผาศพควนแสดงกริยาสงบสงวนความรื่นเริงเอาไว้
 - ง. ถูกทุกข้อ
7. ข้อใดเป็นมารยาททางกายที่ไม่เหมาะสม
 - ก. ถ้านั่งต่อหน้าผู้ใหญ่กับพื้นให้นั่งพับเพียบหันหน้าไปแล้วหันหน้าไปหาผู้ใหญ่แบบเงยหน้า
 - ข. ไม่ถือวิสาสะหรือใช้รับประทานของเขาจัดไว้สำหรับผู้อื่นโดยเฉพาะ
 - ค. ล้วง แคะ แกะเกา หาว เรอหากจำเป็น
 - ง. เห็นของผู้ใหญ่ตก หรืออาจเสียหายโดยที่เจ้าตัวไม่รู้ตัว
8. การรับไหว้ในขณะที่ยืนและเราย่อมฐานะที่อาวุโสกว่า
 - ก. พนมมือระดับอก
 - ข. พนมมือเหนือระดับอก นิ้วจรดคาง
 - ค. พนมมือระดับอก ก้มศีรษะเล็กน้อย
 - ง. พนมมือระดับอกและพยักหน้าเล็กน้อย
9. หากเราจะผ่านผู้คนมากๆและมีผู้ที่อาวุโสอยู่กับพื้นควรใช้วิธีการใด
 - ก. เดินก้มหน้า
 - ข. เดินย่อตัว
 - ค. หมอบ
 - ง. กลาน

10. เมื่อใดควรขึ้นตรง

- ก. เมื่อเห็นเชิญธงชาติผ่านหน้า
- ข. เมื่อเห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จมาถึงบริเวณพิธี
- ค. เมื่อได้ยินเสียงสรรเสริญพระบารมี
- ง. ถูกทุกข้อ

11. ข้อใดคือมารยาทแบบสากลทางกายแสดงการทักทาย

- ก. การยิ้ม
- ข. การไหว้
- ค. การคำนับ
- ง. การจับมือ

12. ข้อใดคือมารยาทในการรับประทานอาหารที่ไม่ถูกต้อง

- ก. ให้ผู้อาวุโสรับประทานอาหารก่อนเราจึงรับประทานอาหาร
- ข. ไม่ทำตัวสกปรกบนโต๊ะอาหาร และนั่งตัวตรง
- ค. ตะแคงหรือหยิบอาหารให้ผู้อาวุโสตามสมควร
- ง. ควรถือช้อนด้วยมือขวาและส้อมด้วยมือซ้าย

13. มารยาทในการใช้วาจาที่ถูกต้องได้แก่ข้อใด

- ก. ต้องระวังมิใช้วาจาเท็จและพูดต่อเสียด
- ข. พูดเสียงดังเกินไปหรือพูดกลางหัวเราะพราง
- ค. รู้จักพูดให้ผู้ฟังพอใจและเป็นผู้ที่สนใจฟัง
- ง. ถูกทุกข้อ

14. “ฮิตสิบสอง” จัดไว้ในข้อใด

- ก. วัฒนธรรมไทย
- ข. ประเพณี
- ค. ความเชื่อ
- ง. ค่านิยม

15. เทศกาลใหม่และประเพณีผูกเสี่ยวเป็นประเพณีท้องถิ่นของจังหวัดใด

- ก. กาฬสินธุ์
- ข. มหาสารคาม
- ค. ขอนแก่น
- ง. อุดรธานี

16. ประเพณีไหลเรือไฟของจังหวัดนครพนม เป็นประเพณีที่เกิดจากความเชื่อของประเทศใด

- ก. จีน
- ข. อินเดีย
- ค. เนปาล
- ง. อียิปต์

17. ประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้งจังหวัดบุรีรัมย์จัดในเดือนใด

- ก. ธันวาคม
- ข. มกราคม
- ค. เมษายน
- ง. กรกฎาคม

18. ประเพณีบวชลูกแก้วนิยมจัดในภาคใด

- ก. ภาคเหนือ
- ข. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ค. ภาคกลาง
- ง. ภาคใต้

19. ประเพณีที่นิยมจัดในทุกภาคของไทย

- ก. บวชนาค
- ข. สงกรานต์
- ค. ลอยกระทง
- ง. ถูกทุกข้อ

20. หากจะรักษาประเพณีไทยโดยการทำบุญ ควรปฏิบัติตามข้อใด

- ก. การให้ทาน
- ข. การรักษาศีล
- ค. ภาวนา
- ง. ถูกทุกข้อ

